

TISKOVÁ ZPRÁVA

Výstava: Adolf Loos – Učit se bydlet

Tisková konference: 23. května 2013, 11 hodin

Vernisáž: 23. května 2013, 18 hodin

Doba trvání výstavy: do 19. 9. 2013, pondělí–pátek 10–17 hodin kromě rakouských a českých svátků; vstup volný

Galerie a přednáškový sál (1. patro) Rakouského kulturního fóra v Praze
110 00 Praha 1, Jungmannovo náměstí 18

www.rkfpraha.cz

Tel.: 00420 221 181 777; info@rkfpraha.cz

XX

U příležitosti 80. výročí úmrtí architekta Adolfa Loose (1870–1933) připravily Rakouské kulturní fórum v Praze a Muzeum hlavního města Prahy, výstavu s názvem

Adolf Loos – Učit se bydlet.

Výstava má připomenout osobnost a tvorbu toho významného architekta, jehož odkaz je stále aktuální a inspirující.

Adolf Loos je řazen mezi nejvýznamnější osobnosti architektonické moderny. Narodil se a vyrůstal v rodném domě v Brně v době rakousko-uherské monarchie. Od dětství se učil rukodělným dovednostem v sochařské a kamenické dílně svého otce. Vzdělání si doplnil na průmyslové škole v oboru stavební technik v Liberci, poté studoval architekturu v Drážďanech. Nejvíce však získal vlastním pozorováním během svého tříletého pobytu v USA. To byla ta nejdůležitější léta, která utvářela jeho vzdělání. Svou kariéru začal ve Vídni, kde v novinových článcích formuloval své kritické postoje vůči zastaralým normám vídeňského historismu. Bojoval proti ornamentu a jeho článek „Ornament a zločin“ je pokládán za nejvýznamnější architektonický esej 20. století. Hlásal, že ornament je znakem primitivní kultury a že „vývoj kultury a odstranění ornamentu jsou stejně důležité“.

V článku „Architektura“ je formulována základní myšlenka Loosova učení o bydlení: „Dům se musí líbit všem. Na rozdíl od uměleckého díla, které se nemusí líbit nikomu. Umělecké dílo se zrodí, aniž by existovala jeho potřeba. Dům pokrývá určitou potřebu. Umělecké dílo chce lidi vytrhnout z jejich pohodlí. Dům musí tomuto pohodlí sloužit. Člověk má rád všechno, co slouží jeho pohodlí. Nenávidí všechno, co ho chce vytrhnout z jeho získaných a zajištěných pozic a co ho obtěžuje. Tak má rád dům a nenávidí umění“. Etické a morální požadavky kladené na architekturu považuje Loos za důležitější než aspekty estetické.

Mezi nejdůležitější Loosovy stavby patří obchodní dům Goldmann & Salatsch na Michalském náměstí ve Vídni (1910–1911), dům básníka Tristana Tzary v Paříži (1926), nerealizovaný projekt domu pro Josephinu Bakerovou a vila pro Františka Müllera v Praze. Tyto stavby spojuje nová koncepce uspořádání prostoru známá pod názvem „Raumplan“ založená na prostorové a výškové diferenciaci začleněných prostor.

„Raumplan“ a nepřítomnost ornamentu jsou základní myšlenky, které doprovázely Loosovo dílo po celý život a staly se synonymy pro novou kulturu bydlení, která následně vedla k nové moderní architektuře.

Prezentovaná výstava se věnuje architektonickému odkazu Adolfa Loose, který spočívá v podivuhodné hře s prostorem, materiálem, vybavením či světlem. Na příkladech interiérů v Plzni, Praze a Brně, jsou představeny Loosovy „obytné prostorové programy“ respektující každodenní rituály zámožné středostavovské klientely. Každý z programů, např. propojení místností buďto formou enfilády či složitého Raumplanu, byl Loosem vytvářen pokaždé nově, dle individuálních potřeb klientů. Pro každou aktivitu architekt vytvořil optimální prostor (jídlna, obývací pokoj, ložnice atd.). Například reprezentativní místnost byla vždy okázalá, největší v celém bytě, zatímco knihovna či budoár musely zachovat dojem intimity.

Další část výstavy se zabývá životem Loose a stručně připomíná zásadní body jeho kariéry. Rozsáhleji se věnuje českému prostředí, v němž Loos našel mnoho svých žáků, přátel a propagátorů.

Kurátorka: Maria Szadkowska